

7. Handlinger på det regionale niveau med henblik på forbedring af gode naboforhold mellem europæiske stater med forskellige sociale og politiske systemer. (Punkt 84).

Nedrustningsspørgsmål.

(Dagsordenspunkter 73, 26, 74, 27).

De til nedrustningskomplekset hørende dagsordenspunkter blev af 1. udvalg, som indledte sine møder den 15. oktober, behandlet i den rækkefølge, at man først drøftede standsning af nucleare og thermonucleare forsøg (73), derefter nedrustning (26), dernæst spørgsmålet om Latinamerika som atomfri zone (74) og endelig spørgsmålet om indkaldelse af en konference med henblik på undertegnelse af en konvention om forbud mod anvendelse af nucleare og thermonucleare våben (27). Inden selve dagsordenspunkterne forhandlede vedtog udvalget en opfordring til alle stater om ikke at anbringe atomvåben i verdensrummet.

Resolution mod atomvåben i verdensrummet.

Den 16. oktober vedtog udvalget en resolution indeholdende en opfordring til alle stater om (a) at undlade at anbringe atom- eller andre masseødelæggelsesvåben i kredsløb om jorden og (b) ikke på nogen måde ansøre til eller deltage i sådanne handlinger. I resolutionen henvistes indledningsvis til USAs og Sovjetunionens erklæringer under generaldebatten om deres hensigter om at undlade sådanne anbringelser.

Resolutionsforslaget blev fremsat af Mexicos repræsentant på vegne af samtlige medlemmer af 18-magts nedrustningsudvalget (undtagen Frankrig, der ikke deltager i udvalgets møder) og vandt umiddelbart stærk tilslutning. Der henvistes under debatten bl. a. til generalforsamlingens resolution af 20. december 1961, i hvilken den havde erklæret, at udforskning og anvendelse af det ydre rum kun skulle være til menneskehedens gavn. Den mexicanske repræsentant erindrede om Mexicos bestræbelser under nedrustningsforhandlingerne i Genève for at få vedtaget et forbud mod sådanne anbringelser, og den canadiske repræsentant

mindede om, at Canada, også i Genève, havde gjort opmærksom på, at det sovjetiske og det amerikanske nedrustningsforslag indeholdt ret ensartede bestemmelser om forbud mod masseødelæggelsesvåben i det ydre rum. Canada havde derfor i Genève foreslået som en mulighed, at en deklaration herom vedtoges forud for afslutningen af en overenskomst om almindelig nedrustning.

I nogle indlæg konstateredes det, at resolutionen alene indeholdt en moralsk forpligtelse, ingen bestemmelser om verifikation og ikke var bindende for medlemsstaterne. Alligevel betragtedes den som et betydningsfuldt skridt ad vejen til det ønskede mål og havde ikke mistet sin betydning som en sideløbende nedrustningsforanstaltning.

Under sagens behandling i plenarforsamlingen understregede generalsekretær U Thant i en tale resolutionens betydning.

Vedtagelsen i udvalget og i plenarforsamlingen den 17. oktober skete med akklamation. (A/RES/1884 (XVIII)). 1. udvalgs beretning til plenarforsamlingen: A/5571.

Standsning af nucleare og thermonucleare forsøg.

Dette dagsordenspunkt blev på foranledning af Indien optaget på den foreløbige dagsorden for 18. samling. Efter at dette var sket, fandt den 5. august 1963 undertegnelsen sted i Moskva af overenskomsten om forbud mod forsøg med atomsprængninger i atmosfæren, det ydre rum og under vandet. Over 100 stater tiltrådte overenskomsten, som i overensstemmelse med FN-pagtens art. 102 er registreret af sekretariatet.

Denne begivenhed fik naturligvis væsentlig indflydelse på forløbet af debatten i 1. udvalg, hvor næsten alle talere gav udtryk for glæde over og anerkendelse af det skete fremskridt.

Spørgsmålet om udformningen af en resolution som 1. udvalg ville kunne tiltræde, var genstand for en række underhåndsdrøftelser. Disse resulterede i at de 17 lande, der deltager i 18-magtsnedrustningsudvalgets forhandlinger i Genève, fremlagde et udkast der senere tiltrådtes af 13 lande som medforslagsstillere. Heri fremhævede generalforsamlingen indledningsvis sit selvstændige ansvar i spørgsmålet om standsning af